

Komisja do spraw reprivatyzacji
nieruchomości warszawskich

W nagłówku znajduje się logo Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich zawierające godło państwa polskiego i podkreślenie w formie miniaturki flagi RP

Sygn. akt KR II R 10/24

Warszawa, 23 października 2024 r.

DECYZJA nr KR II R 10/24

Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w składzie:

Przewodniczący Komisji:

Arkadiusz Myrcha

Członkowie Komisji:

Robert Kropiwnicki, Paweł Lisiecki, Sławomir Potapowicz, Beata Siemieniako, Adrian Wasielewski,

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2024 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, dotyczącej ustalenia i przyznania odszkodowania za przejętą dekretem z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. nr 50, poz. 279; dalej: dekret warszawski) część nieruchomości warszawskiej położonej przy ul. Matejki 5, z udziałem: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu, R. F.;

działając na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa (Dz.U. z 2021 r. poz. 795; dalej: ustawa z dnia 9 marca 2017 r.) w związku z art. 156 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572 dalej: k.p.a.), w związku z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.,

orzeka:

stwierdzić nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 w całości.

UZASADNIENIE

I. Przebieg postępowania rozpoznawczego

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2024 r. Komisja do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich (dalej: Komisja), działając na podstawie art. 15 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., wszczęła z urzędu postępowanie rozpoznawcze w sprawie o sygn. akt KR II R 10/24 w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, dotyczącej ustalenia i przyznania odszkodowania za przejętą dekretem z 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy, część nieruchomości o pow. 2 617 m², położonej w Warszawie przy ul. Matejki 5 pochodzącej z nieruchomości hipotecznej 1726 J, która obecnie wchodzi w skład dz. ew. nr 85 i 86/5 z obrębu 5-06-05; z udziałem stron: Miasta Stołecznego Warszawy, Prokuratora Regionalnego w Warszawie, R. F.

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2024 r. sygn. akt KR II R 10/24, działając na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja zawiadomiła właściwe organy administracji oraz sądy o wszczęciu z urzędu postępowania rozpoznawczego.

Zawiadomieniem z dnia 31 lipca 2024 r. poinformowano strony o wszczęciu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011.

Postanowieniem z dnia 31 lipca 2024 r. Komisja zwróciła się do Społecznej Rady z wnioskiem o wydanie opinii w przedmiocie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011.

Ww. postanowienia i zawiadomienia zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 8 sierpnia 2024 r.

Zawiadomieniem z 3 października 2024 r. wyznaczono nowy termin załatwienia sprawy, do dnia 29 listopada 2024 r.

Pismem z dnia 9 października 2024 r. zawiadomiono o zakończeniu postępowania rozpoznawczego w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011

r. nr 515/GK/DW/2011. Zawiadomienie opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości w dniu 9 października 2024 r.

Strony nie skorzystały z przysługujących im praw, wynikających z art. 10 k.p.a.

Spółeczna Rada w opinii z dnia 18 października 2024 r. nr 12/2024 w sprawie decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji bowiem Prezydent m. st. Warszawy przyznał odszkodowanie za część dawnej nieruchomości przy ul. Matejki 5 pod nazwą „Nieruchomość w mieście Warszawie pod Nr. 1726 lit. J”, bezpodstawnie uznając, że spełnione zostały oba warunki wymienione w art. 215 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami konieczne do ustalenia od-szkodowania. Na skutek powyższego Decyzja w sposób rażąco narusza prawo w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 kodeksu postępowania administracyjnego. W konsekwencji należy stwierdzić nieważność Decyzji i usunąć ją z obrotu prawnego. Spółeczna Rada podniosła także, iż wydanie Decyzji doprowadziło do skutków rażąco sprzecznych z interesem społecznym.

II. Na podstawie zebranego materiału dowodowego Komisja ustaliła, co następuje:

1. Opis nieruchomości i jej losy w latach 1945 – 1955

Nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Matejki 5, pochodząca z nieruchomości hipotecznej nr 1726 J, znajduje się na terenie objętym działaniem dekretu warszawskiego.

Z ustaleń Prezydenta m.st. Warszawy wynika, że dawna nieruchomość hipoteczna aktualnie składa się z działki ewidencyjnej nr 85 (droga) i 86/5 (teren zieleni przyulicznej) z obrębu 5-06-05. W latach 1870-1944 ul. Matejki była zabudowana 3 – piętrowymi budynkami. Po roku 1945 nie odbudowano zniszczonych w wyniku działań budynków. Rozbiórka ruin budynków została ukończona przed 1951 r. Na

przełomie lat 1951/1955 r. teren przedmiotowej nieruchomości stanowił uprzątnięty plac zawierający drogę publiczną, ciągi piesze i tereny ogólnodostępnej zieleni miejskiej.

2. Dawny właściciel nieruchomości oraz jego następcy prawni

Zgodnie z działem II księgi prowadzonej dla nieruchomości warszawskiej hip. 1726 J, wydanym przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Mokotowa X Wydział Ksiąg Wieczystych, przetłumaczonym przez tłumacza przysięgłego A. W., Repertorium nr 355/2010, dawną właścicielką nieruchomości była R. T., c. W, z domu B.. Nieruchomość została nabyta na mocy kontraktu kupna-sprzedaży, sporządzonego 8/21 października 1911 r. pod nr 38.

Na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. W. w W. z 28 stycznia 2010 r. sygn. akt II Ns, spadek po R. B., W. i J. nabył B. W. T. w całości.

Zgodnie z treścią postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy Ż. z 8 stycznia 2010 r. sygn. akt I Ns, spadek po B. W. T. nabyła E. M. A. z R. w całości.

Na podstawie zaś postanowienia Sądu Rejonowego dla K. K. w K. z 12 kwietnia 2007 r. sygn. akt Ns, spadek po E. z R. nabył R. F. oraz R. F. po ½ każdy.

Aktem notarialnym z 1 lipca 2009 r. R. F. darował i R. F. cały swój udział w spadku po E. z R..

3. Przebieg postępowania w sprawie wypłaty odszkodowania przed Prezydentem m.st. Warszawy

Pismem z 26 lipca 2010 r. (data wpływu do organu 27 lipca 2010 r.), M. K., działający jako pełnomocnik R. F., wystąpił do Prezydenta m.st. Warszawy o odszkodowanie za nieruchomości położoną przy ul. Matejki 5 o pow. 2 617 m², pochodzącą z nieruchomości hipotecznej nr. 1726 J. Do ww. wniosku załączono m.in. kopie wpisów z księgi wieczystej wraz z tłumaczeniem przysięgłym, mapę sytuacyjną, trzy postanowienia spadkowe, umowę darowizny, barwny wydruk odpowiedniego fragmentu planu.

Pismem z 16 sierpnia 2011 r. pełnomocnik wnioskodawcy dołączył do akt sprawy opinię geodezyjną dot. przedmiotowej nieruchomości, wykonaną przez geodetę uprawnionego mgr inż. E. K. W treści opinii wskazano, że:

- w latach 1870-1944 ulica Matejki zabudowana była 3 - piętrowymi kamienicami, wyznaczającymi jej granice (szerokość ulicy wynosiła 13.0 m.), po 1945r. nie odbudowano kamienic zniszczonych w wyniku działań wojennych,
- projekt budowy domów mieszkalnych przy ul. Matejki datuje się na 1963 r.,
- przed realizacją budowy osiedla postanowiono uregulować tereny ulic położonych w sąsiedztwie projektowanego osiedla,
- w 1966 r. przystąpiono do opracowania linii rozgraniczających ulicy Matejki (ks. rob. 860/66), które przyjęto do realizacji w 1967 r.,
- w latach 1968 - 1969 opracowano linie rozgraniczające ul. Matejki i ul. Pięknej (KEM Ś-U-723/68, KEM Ś-U-806/69) z jednoczesnym rozliczeniem powierzchni hipotek przekazanych pod drogi publiczne - ulica Matejki dz. ew. 85, bądź parkingi i zielen publiczną - dz. ew. 86/5, linie te zachowują obowiązującą do dzisiaj szerokość ulicy Matejki jako 24.0 m. - 30.0 m.,
- późniejsze opracowania dla tego terenu potwierdzają poszerzenie ulicy Matejki do szerokości 24 m. od al. Ujazdowskich do 30m. przy ul. Wiejskiej oraz utworzenie terenu zieleni publicznej o szerokości 24 m.,

- zatem poszerzenie ulicy Matejki do obecnych rozmiarów - pokrywających się z granicą działki ew. nr 85 z obr. 5-06-05 nastąpiło po 1967 r.

Decyzją z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, Prezydent m.st. Warszawy, działając m.in. na podstawie art. 215 ust. 2 u.g.n., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 26 lipca 2010 r. w sprawie odszkodowania za nieruchomość położoną przy ul. Matejki 5, o pow. 2 617 m², pochodzącą z nieruchomości hipotecznej nr 1726 J, ustalił odszkodowanie w wysokości zł (słownie: złotych), za przejętą dekretem warszawskim nieruchomość położoną w Warszawie przy ul. Matejki 5, o pow. 2 617 m², która obecnie stanowi część działek ewidencyjnych nr 85i 86/5 z obrębem 5-06-05 (pkt. 1 decyzji); przyznał powyższe odszkodowanie na rzecz R. F. (pkt. 2 decyzji).

W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że nieruchomość ul. Matejki 5 hip. nr 1726 J o pow. 2617 m² wchodzi w skład działek ewidencyjnych nr 85 (droga) i nr 86/5 (teren zieleni miejskiej, przyulicznej) z obrębem 5-06-05. W uzasadnieniu przytoczono treść opinii geodezyjnej przekazanej przy piśmie z 16 sierpnia 2011 r. E. K. Wskazano, że z treści pisma Zarządu Terenów Publicznych z 18 lipca 2011 r. wynika, że „teren działki ew. 86/5 w obr. 5-06-05, pierwsza umowa dzierżawy z Ambasadą Kanady została zawarta w dn. 03 października 2001 r. Aktualnie obowiązuje umowa dzierżawy z 29 października 2010 r. nr 262/107D na okres od dn. 1 listopada 2010 r. do dn. 31 października 2013 r. Tak więc uznać należy, że utrata faktycznej możliwości władania przedmiotową nieruchomością nastąpiła po dniu 5 kwietnia 1958 r.”.

Na podstawie wyżej wymienionych okoliczności Prezydent m.st. Warszawy ustalił, że nieruchomość położona w Warszawie przy ul. Matejki 5 spełnia przesłanki kwalifikujące ją do przyznania odszkodowania, wynikające z normy art. 215 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

4. Sprzeciw prokuratora i wniosek Prezydenta m.st. Warszawy

Pismem z 9 października 2020 r., sygn. akt RP V Pa 131.2019, Prokurator delegowany do Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu wniósł do Wojewody Mazowieckiego sprzeciw od decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011.

W piśmie zarzucono rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a., to jest art. 215 ust. 2 u.g.n., polegające na nieprawidłowym zbadaniu ziszczenia się wszystkich przesłanek wskazanych w ww. artykule, w szczególności daty utraty faktycznej możliwości władania nieruchomością i w konsekwencji wadliwym przyjęciu, że poprzedni właściciel nieruchomości objętej kwestionowaną decyzją miał możliwość korzystania z nieruchomości hip. 1726 J i potencjalnie mógł nią władać jeszcze po 5 kwietnia 1958 r.; podczas gdy powyższa nieruchomość już w 1955 r., po rozebraniu znajdujących się na niej ruin przedwojennego budynku, została zajęta pod roboty budowlane polegające na poszerzeniu ulicy Matejki na odcinku od ul. Wiejskiej do Al. Ujazdowskich, a na pozostałym fragmencie zagospodarowano na zieleń miejską – park.

Ponadto w sprzeciwie zarzucono rażące naruszenie przepisu art. 7, art. 77 oraz art. 80 k.p.a. poprzez zaniechanie podjęcia przez organ wszelkich czynności niezbędnych do pełnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, w tym zaniechanie zgromadzenia wszelkiej dokumentacji związanej z robotami budowlanymi dotyczącymi poszerzenia ul. Matejki i zagospodarowania terenu pod zieleń miejską oraz datą wykonania tych robót, a w konsekwencji dokonanie oceny faktycznej i prawnej w oparciu o niekompletny materiał dowodowy, co skutkowało wydaniem wadliwej decyzji końcowej.

Wojewoda Mazowiecki postanowieniem z 29 sierpnia 2024 r. SPN-III.7534.2.76.2020.JK nr 484/2024 z urzędu zawiesił postępowanie w sprawie ze sprzeciwu prokuratora Prokuratury Regionalnej we Wrocławiu w sprawie stwierdzenia nieważności ostatecznej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy nr 515/GK/DW/2011 z 24 listopada 2011 r. do czasu zakończenia postępowania prowadzonego przez Komisję do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, dotyczącej przedmiotowej nieruchomości o sygn. akt KR II R 10/24.

5. Wniosek Urzędu m.st. Warszawy Biura Spraw Dekretowych o wszczęcie postępowania w sprawie decyzji odszkodowawczej i wyeliminowanie jej z obrotu prawnego

Pismem z 16 czerwca 2023 r. Prezydent m.st. Warszawy zwrócił się do Komisji o wszczęcie z urzędu postępowania rozpoznawczego i wyeliminowanie z obrotu prawnego decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011.

Do wniosku załączono pismo Prezydenta m.st. Warszawy z 10 lipca 2020 r., skierowanego do Wojewody Mazowieckiego o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011.

W treści pisma z 10 lipca 2020 r. wskazano, że w wyniku analizy akt przedmiotowej sprawy oraz w wyniku pozyskania dodatkowej dokumentacji z Zarządu Dróg Miejskich i Wojskowego Biura Historycznego ustalono, że przedmiotowa nieruchomość spełniała tylko pierwszą z przesłanek przyznania odszkodowania, tj. w dniu wejścia w życie dekretu warszawskiego mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne. Jak wynika z analizy zdjęć lotniczych przedmiotowego terenu pozyskanego z Wojskowego Biura Historycznego utrata możliwości władania przedmiotowym gruntem przez jego dawnego właściciela nastąpiła przed 4 kwietnia 1958 r., a informacje zawarte w opinii geodezyjnej dołączonej do akt postępowania w dniu 16 sierpnia 2011 r. są nieprawidłowe.

W ocenie Prezydenta m.st. Warszawy ze zdjęcia lotniczego wykonanego w 1947 r. wynika, że na przedmiotowym gruncie znajdowała się przedwojenna zabudowa uszkodzona w wyniku działań wojennych, powyższe potwierdza także Plan Zniszczeń Warszawy. Natomiast ze zdjęcia lotniczego wykonanego w 1951 r. wynika, że na gruncie prowadzone były prace rozbiórkowe i znajdował się na nim jedynie front przedwojennego budynku, gdyż jego część od ul. Pięknej została rozebrana.

Dołączona opinia geodezyjna z dnia 10 czerwca 2020 r. sporządzona przez uprawnionego geodetę również wskazuje, że przedmiotowa nieruchomość została zajęta pod inwestycję polegającą na poszerzeniu ul. Matejki, natomiast na pozostałej części urządzono park, który istnieje do dnia dzisiejszego. Jej integralną część stanowią zdjęcia lotnicze gruntu wykonane w 1953 r., 1955 r. oraz 1960 r., na których zaznaczono przedmiotową nieruchomość warszawską.

Na zdjęciu wykonanym w 1953 r. widać, że rozbiórka przedwojennego budynku została zakończona, a grunt stanowi pusty plac. Natomiast na zdjęciu wykonanym w 1955 r. widać, że przedmiotowy grunt został zajęty pod roboty budowlane polegające na poszerzeniu ul. Matejki na odcinku od ul. Wiejskiej do al. Ujazdowskich. Natomiast na pozostałym fragmencie nieruchomości znajduje się zieleń oraz wytyczono ciągi piesze. Zdjęcie wykonane w 1960 r. przedstawia, że prace przy poszerzeniu ul. Matejki zostały zakończone, a pozostała część nieruchomości zajęta jest pod zieleń parkową oraz wytyczone na nim ciągi piesze.

Na fakt zakończenia robót polegających na poszerzeniu ul. Matejki przed 5 kwietnia 1958 r. wskazuje także pozyskana z Zarządu Dróg Miejskich Metryka ulicy Matejki z 30 kwietnia 1964 r., do której załącznik stanowi wyciąg z mapy miasta do celów inwentaryzacyjnych, wykonany przez Warszawskie przedsiębiorstwo geodezyjne w dniu 8 lipca 1958 r. wg. stanu na kwiecień 1953 r. i aktualizacją przeprowadzoną w grudniu 1957 r.

6. Zgromadzony materiał dowodowy

Komisja ustaliła stan faktyczny w sprawie na podstawie następującego materiału dowodowego: akt dotyczących decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, dokumentacji nadesłanej przez Archiwum Państwowe w Warszawie, akt prokuratorskich w sprawie sygn. akt RP V Pa 131.2019, akt oraz pozostałej dokumentacji zgromadzonej przez Komisję w toku prowadzonego postępowania rozpoznawczego w aktach KR II R 10/24.

III. Po rozpatrzeniu materiału dowodowego Komisja zważyła, co następuje:

1. Wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa w postaci prawa materialnego - art. 215 ust. 2 u.g.n., poprzez nie spełnienie wszystkich przesłanek łącznie do ustalenia i przyznania odszkodowania

W ocenie Komisji decyzja Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 powinna zostać wyeliminowana z obrotu prawnego z mocą wsteczną jako wydana z rażącym naruszeniem prawa.

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w przypadku stwierdzenia, że zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. lub w przepisach szczególnych, Komisji przysługują uprawnienia do stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej w całości lub w części.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 1 k.p.a, organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Z treści art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w sprawach nieuregulowanych niniejszą ustawą stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z wyłączeniem art. 8 § 2, art. 13, art. 25, art. 31, art. 96a-96n, art. 114-122h, art. 127-144 i art. 156 § 2 tej ustawy.

Jak wynika z powyższego ograniczenie wynikające z treści art. 156 § 2 k.p.a. nie dotyczy postępowań przed Komisją, dlatego też Komisji nie ogranicza 10 letni termin do stwierdzenia nieważności decyzji.

Jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z 16 grudnia 2010 r. (sygn. akt I OSK 1706/10; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji jest odrębnym postępowaniem, którego przedmiotem jest zbadanie, czy wystąpiły przesłanki określone w art. 156 § 1 k.p.a. oraz że przepis ten zawiera zamknięty katalog takich przesłanek. Zdaniem Sądu wyrażonym w ww. wyroku organ orzekając nie rozstrzyga sprawy zakończonej kontrolowaną decyzją co do jej istoty, ponieważ postępowanie dotyczące stwierdzenia nieważności decyzji nie może zastępować postępowania odwoławczego lub go powtarzać.

Powszechnie przyjmuje się, że przesłanki stwierdzenia nieważności wymienione są enumeratywnie w art. 156 § 1 k.p.a. Nie są one oparte na uznaniu, a ich ustalenie musi pociągać za sobą stwierdzenie nieważności. Wyjątkiem są okoliczności wystąpienia przesłanki z art. 156 § 2 k.p.a., czyli gdy od doręczenia lub ogłoszenia decyzji upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego, LEX/el. 2022, art. 156). O ile oczywiście z przepisów szczególnych nie wynika, że przepisu art. 156 § 2 k.p.a. nie stosuje się, jak to ma miejsce w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Zatem możliwość podważenia zapadłego rozstrzygnięcia organu administracji publicznej jest dopuszczalne jedynie w przypadku zaistnienia jednej z kwalifikowanych wad określonych w art. 156 § 1 k.p.a. Usunięcie kwalifikowanych nieprawidłowości, które mogły wystąpić w trakcie trwania procesu administracyjnego, stanowi nadrzędny cel postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji i usprawiedliwia podważenie ogólnej zasady trwałości decyzji administracyjnych zawartej w art. 16 k.p.a.

Zgodnie z art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a., organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została z rażącym naruszeniem prawa. Pojęcie prawa w zwrocie „rażące naruszenie prawa” powinno być rozumiane szeroko, obejmując swoim zakresem przepisy prawa materialnego, procesowego oraz przepisy o charakterze ustrojowym (zob. J. Borkowski, w: B. Adamiak, J. Borkowski,

Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, 2009, s. 599, vide wyrok NSA z 1 lipca 2011 r., sygn. akt I OSK 1258/10; wyrok NSA z 12 grudnia 2014 r., sygn. akt II OSK 1257/13; <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Rażące naruszenie prawa w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. zachodzi wtedy, gdy treść decyzji pozostaje w wyraźnej i oczywistej sprzeczności z treścią prawa i gdy charakter tego naruszenia powoduje, że owa decyzja nie może być akceptowana jako akt wydany przez organ praworządnego państwa. Nie chodzi tu o błędy w wykładni prawa, ale o niedopuszczalne przekroczenie prawa, w sposób jasny i niedwuznaczny. Rażące naruszenie prawa stanowi zatem kwalifikowaną formę naruszenia prawa.

W przedmiotowej sprawie w ocenie Komisji, zachodzi nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z uwagi na rażące naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 215 ust. 2 u.g.n., ponieważ aby ustanowić odszkodowanie na podstawie tego przepisu muszą być spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki łącznie, co w tej sprawie nie nastąpiło.

W ocenie Komisji w przedmiotowej sprawie nie została spełniona przesłanka pozbawienia możliwości władania działką przez jej dawnego właściciela po dniu 5 kwietnia 1958 r.

Z treści art. 215 ust. 2 u.g.n. wynika, że przepisy ustawy dotyczące odszkodowania za wywłaszczone nieruchomości stosuje się odpowiednio do domu jednorodzinnego, jeżeli przeszedł on na własność państwa po dniu 5 kwietnia 1958 r., oraz do działki, która przed dniem wejścia w życie dekretu wymienionego w ust. 1 mogła być przeznaczona pod budownictwo jednorodzinne, jeżeli poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni zostali pozbawieni faktycznej możliwości władania nią po dniu 5 kwietnia 1958 r. W ramach przyznanego odszkodowania poprzedni właściciel bądź jego następcy prawni mogą otrzymać w użytkowanie wieczyste działkę pod budowę domu jednorodzinnego.

W ocenie Komisji Prezydent m.st. Warszawy błędnie ustalił kluczową przesłankę sprawy, tj. okoliczność, że dawny właściciel nieruchomości objętej wnioskiem o wypłatę odszkodowania utracił możliwość jej władania po dniu 5 kwietnia 1958 r.

W odniesieniu do drugiej z przesłanek wskazanych w art. 215 ust. 2 u.g.n., Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie trafnie wskazał, że faktyczna możliwość władania, o której mowa w art. 215 ust. 2 u.g.n., odnosi się do stanu faktycznego, a nie prawnego. Obejmuje zatem sytuacje, gdy poprzedni właściciel lub jego następca prawny mógł realnie korzystać z nieruchomości. Nie chodzi przy tym jedynie o efektywne z niej korzystanie, czyli czynienie użytku z gruntu, ale istnienie samej obiektywnej możliwości tego rodzaju korzystania, choćby władający nie czynił z niej użytku. Hipoteza tej części normy prawnej obejmuje zatem tego rodzaju sytuacje, gdzie w następstwie działań faktycznych podjętych przez osoby trzecie (w tym podmioty publiczne) były właściciel po oznaczonej dacie (5 kwietnia 1958 r.) pozbawiony został realnej możliwości korzystania z gruntu.

/Wyrok WSA w Warszawie z 29.06.2021 r., I SA/Wa 271/20, LEX nr 3229731./

Komisja podziela ustalenie Prezydenta m.st. Warszawy, że dawna nieruchomość warszawska przy ul. Matejki 5 hip. nr 1726 J wchodzi w skład działek ewidencyjnych nr 85

i 86/5. W tym zakresie co nader istotne, organ pierwszej instancji dokonał również trafnej identyfikacji, iż aktualnie działka nr 85 stanowi drogę, działka 86/5 teren zieleni miejskiej. Przedmiotowe ustalenia są spójne w tym zakresie ze zgromadzonym materiałem dowodowym w tym m.in. z ustaleniami zawartymi w operacie szacunkowym z 10 października 2011 r.

i informacjami z rejestrów gruntów ww. działek.

Prezydent m.st. Warszawy ustalenia co do utraty możliwości władania po dniu 5 kwietnia 1958 r. oparł co do zasady wyłącznie na opinii geodezyjnej przekazanej przez pełnomocnika wnioskodawcy przy piśmie z 16 sierpnia 2011 r., sam zaś nie poczynił żadnych w tym zakresie ustaleń. Przedmiotowa opinia została zlecona przez stronę postępowania i miała na celu jedynie wykazanie pozytywnie okoliczności, że

utrata możliwości władania nastąpiła po dniu 5 kwietnia 1958 r., bez wykazywania stanu faktycznego mającego wpływ na wynik sprawy przed tą datą.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że ww. dowód stanowił dowód o charakterze prywatnym, który to winien zostać oceniony zgodnie z dyrektywami wypływającymi z art. 80 k.p.a.

W opinii wskazano, że w latach 1870-1944 ul. Matejki była zabudowana 3 – piętrowymi kamienicami. Po roku 1945 nie odbudowano zniszczonych w wyniku działań kamienic, zamieniając stopniowo ulicę w szeroką arterię dojazdową do siedziby Sejmu.

W kolejnym wątku opinii m.in. wskazano, że w roku 1966 przystąpiono do opracowania linii rozgraniczających ulicę Matejki (ks. rob. 860/66), które przyjęto do realizacji w 1967 r., w latach 1968 - 1969 opracowano linie rozgraniczające ul. Matejki i ul. Pięknej (KEM Ś-U-723/68, KEM Ś-U-806/69) z jednoczesnym rozliczeniem powierzchni hipotek przekazanych pod drogi publiczne - ulica Matejki dz. ew. 85, bądź parkingi i zieleń publiczną - dz. ew. 86/5, linie te zachowują obowiązującą do dzisiaj szerokość ulicy Matejki jako 24.0 m. - 30.0 m. W konkluzji opinii wskazano, że poszerzenie ulicy Matejki do obecnych rozmiarów - pokrywających się z granicą działki ew. nr 85 z obr. 5-06-05 nastąpiło po 1967 r.

W konkluzji opinii prywatnej stwierdzono, że informacje wskazują okoliczność opracowania linii rozgraniczających ulicę Matejki jak i poszerzenia ul. Matejki do obecnych rozmiarów po 1967 r.

W tym miejscu należy wskazać, że Prezydent m.st. Warszawy już po wydaniu decyzji odszkodowawczej zlecił opracowanie opinii geodezyjnej przez uprawnionego geodetę. Z treści tej opinii jednoznacznie wynika, że w dacie orzekania przez organ istniały dowody świadczące o fakcie utraty możliwości władania nieruchomością przed datą 5 kwietnia 1958 r. (opracowane zdjęcia lotnicze). Co tylko potwierdza ustalenie Komisji, że opinia przedstawiona przez stronę i na podstawie, której

wydano decyzję była sporządzona uwzględniając tylko i wyłącznie okoliczności korzystne dla strony, które miały miejsce po tej dacie.

W ocenie Komisji analizowana opinia została sporządzona przez właściwego biegłego specjalistę; przy czym opinia ta ma charakter opinii pełnej, jasnej i wyjaśniającej wszystkie istotne okoliczności niniejszej sprawy. Przedmiotową opinię Komisja oceniła za wiarygodną co do treści w niej wskazanych.

Nadto uzyskane przez Komisję fotografie lotnicze z Wojskowego Biura Historycznego przedmiotowego terenu potwierdzają ustalenia zawarte w ww. opinii.

Na fotografii lotniczej z 1945 r. utrwalony jest kadr zniszczonych w wyniku działań wojennych budynków mieszczących się przy ul. Matejki 5. Zbliżony obraz został utrwalony również na zdjęciu z 1947 r., na którym widać ruiny zniszczonych budynków. Ze zdjęcia lotniczego wykonanego w 1951 r. wynika, że na gruncie prowadzone są prace i znajduje się na nim jedynie już część przedwojennego budynku, gdyż jego pozostała część została rozebrana i uprzątnięta. Na zdjęciu wykonanym w 1953 r. widać, że rozbiórka przedwojennego budynku została zakończona a grunt stanowi pusty plac. Natomiast na zdjęciu lotniczym wykonanym w 1954 r., widać, że grunt jest uporządkowany i urządzony, widać na fotografii urządzoną drogę na której znajduje się pojazd, czy też urządzony plac i ciągi piesze. Zaś ze zdjęcia z 1955 r. wynika, iż przedmiotowy grunt został zajęty pod roboty budowlane polegające na poszerzeniu ul. Matejki na odcinku od ul. Wiejskiej do al. Ujazdowskich. Natomiast na pozostałym fragmencie nieruchomości znajduje się zieleń oraz wytyczono ciągi piesze. Na załączonym do wspomianej już analizy geodezyjnej zdjęciu lotniczym omawianego terenu wykonanym w 1960 r. widać, że prace przy poszerzeniu ul. Matejki zostały zakończone, a pozostała część nieruchomości zajęta jest pod zieleń parkową oraz wytyczone na nim ciągi piesze.

Okoliczność zakończenia robót polegających na poszerzeniu ul. Matejki przed 5 kwietnia 1958 r. wskazuje także dokumentacja z Zarządu Dróg Miejskich Metryka ulicy Matejki z 30 kwietnia 1964 r., do której załącznik stanowi wyciąg z mapy miasta do celów inwentaryzacyjnych wykonany przez Warszawskie przedsiębiorstwo

geodezyjne w dniu 8 lipca 1958 r. wg. stanu na kwiecień 1953 r. i aktualizacją przeprowadzoną w grudniu 1957 r.

W ocenie Komisji zgromadzony w sprawie materiał dowodowy oceniony we wzajemnym powiązaniu wskazuje, że wbrew ustaleniom poczynionym w kontrolowanej decyzji dawny właściciel nieruchomości nie utracił możliwości władania przedmiotową działką po dniu 5 kwietnia 1958 r. lecz przed; konkretnie utracił ją na przełomie lat 1951/1955 r. Nie ulega przy tym wątpliwości, że wraz z rozpoczęciem prac polegających na poszerzeniu drogi i zagospodarowaniu reszty tego terenu pod zielenią miejską i ciągi piesze dawny właściciel utracił możliwość władania nim. W takim zaś przypadku wykluczonym bowiem było przejawianie przez tę osobę jakichkolwiek działań władczych na terenie, który stanowił drogę publiczną jak i tereny zieleni miejskiej i ciągów pieszych.

W tym miejscu podkreślenia wymaga okoliczność, że dowody m.in. w postaci opinii geodezyjnej, w której naniesiono na zdjęcia lotnicze z lat 1945-1960 granice przedmiotowej nieruchomości oraz metryka drogi ul. Matejki zostały pozyskane już po wydaniu decyzji ustalającej i przyznającej przedmiotowe odszkodowanie.

Powyższe zaś wskazuje, że organ pierwszej instancji nie zebrał kompletnego materiału dowodowego w toku postępowania wyjaśniającego co skutkowało dokonanie błędnych ustaleń faktycznych w tym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż Prezydent m.st. Warszawy błędnie przyjął, iż w sprawie zostały spełnione łącznie obie przesłanki wynikające z art. 215 ust. 2 u.g.n. i bezpodstawnie wydał decyzję z dnia z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 o ustaleniu i wypłacie odszkodowania za część nieruchomości położonej w Warszawie przy ul. Matejki 5.

IV. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji reprivatyzacyjnej

W ocenie Komisji koniecznym jest stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 w całości z powodu wystąpienia przesłanki określonej w treści art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. wydania decyzji z rażącym naruszeniem prawa.

Zgodnie art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w wyniku postępowania rozpoznawczego Komisja wydaje decyzję, w której stwierdza nieważność decyzji reprivatyzacyjnej lub postanowienia w całości lub w części, jeżeli zachodzą przesłanki określone w art. 156 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego lub w przepisach szczególnych.

Zgodnie zaś art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja wydaje decyzję, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2-4, jeżeli decyzja reprivatyzacyjna została wydana bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Jak wynika z art. 156 § 1 pkt. 2 k.p.a. organ administracji publicznej stwierdza nieważność decyzji, która wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa.

Według Komisji w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki determinujące konieczność stwierdzenia nieważności decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, bowiem w niniejszym postępowaniu w sposób rażący naruszono normy prawa procesowego tj. art. 7, 77 i 80 k.p.a., co następnie doprowadziło do rażącego naruszenia normy prawa materialnego określonej w treści art. 215 ust. 2 u.g.n., bowiem dokonano subsumpcji stanu faktycznego sprawy, który w istocie rzeczy stanowił zaprzeczenie przesłanek określonych w ww. normie, tj. przesłanki utraty możliwości władania przedmiotową nieruchomością po dniu 5 kwietnia 1958 r., która to w niniejszym postępowaniu nie została spełniona.

W związku z powyższym stwierdzone przez Komisje rażące naruszenie prawa ma charakter oczywisty, wyraźny i bezsporny.

W ocenie Komisji skutki społeczno-gospodarcze stwierdzonych naruszeń prawa w niniejszej sprawie generuje skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań zasad praworządności. Podkreślenia bowiem wymaga, że na mocy kontrolowanej decyzji ustalono i wypłacono odszkodowanie w takim stanie faktycznym, który to nie uprawniał do uzyskania odszkodowania.

Dlatego też zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Komisja jest zobligowana wydać decyzję stwierdzającą nieważność decyzji reprivatyzacyjnej Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011, jako wydanej z rażącym naruszeniem norm prawa w postaci art. 215 ust. 2 u.g.n.

V. Brak nieodwracalnych skutków prawnych

Kontrolowana decyzja Prezydenta m.st. Warszawy nie wywołała nieodwracalnych skutków prawnych w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

W myśl wskazanego przepisu ustawy o Komisji przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne, o których mowa w art. 6 u.g.n.

W płaszczyźnie prawa administracyjnego pojęcie nieodwracalności skutku prawnego” odnosi się do takich następstw decyzji administracyjnej (reprivatyzacyjnej), w których brak jest możliwości odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej jednostki od tej, będącej następstwem decyzji administracyjnej, co wyklucza powrót do stanu poprzedniego (B. Adamiak, Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z 28 maja 1992 r., III AZP 4/92, OSP 1993, nr 5, poz. 104, P. Przybysz, Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 2017). Funkcjonuje ono na gruncie art. 156 k.p.a. i

stanowi przesłankę negatywną, która wyłącza stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnej, pomimo istnienia wad kwalifikowanych określonych w art. 156 § 1 k.p.a.

W ocenie Komisji rozstrzygnięcie Prezydenta m.st. Warszawy nie wywołało nieodwracalnych skutków prawnych, gdyż niniejsza decyzja dot. przyznania odszkodowania w określonej kwocie pieniężnej. Powyższe zaś ustalenie skutkuje przy tym stwierdzeniem, że kwestie dot. wypłaty odszkodowania w określonej kwocie nie mogą wywołać skutków o charakterze nieodwracalnym bowiem roszczenia o charakterze pieniężnym z samej swej natury posiadają odwracalny charakter. Nawet ewentualne ich skonsumowanie przez stronę postępowania nie wywoła przy tym skutku o charakterze nieodwracalnym, bowiem nadal aktualne pozostanie w takiej sytuacji roszczenie o jej zwrot wobec organu uprawnionego.

VI. Brak podstaw do nałożenia obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia

Zgodnie z treścią art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., w decyzji, o której mowa w art. 29 ust. 1, Komisja może nałożyć obowiązek zwrotu równowartości nienależnego świadczenia na osobę: 1) na rzecz której wydano decyzję reprivatyzacyjną; 2) działającą w postępowaniu o wydanie decyzji reprivatyzacyjnej w imieniu lub na rzecz osoby, o której mowa w pkt 1, jeśli przeniesiono na nią prawo wynikające z tej decyzji lub faktycznie władała nieruchomością, której dotyczyła decyzja. Jak wynika z treści ww. regulacji to od uznania Komisji uzależnionym jest nałożenie w decyzji obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia, na co wskazuje redakcja przepisu „może”.

W ocenie Komisji w niniejszej sprawie nie zachodzą podstawy do nałożenia obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia na rzecz beneficjenta decyzji.

Zgodnie zaś z ust. 2 art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. zakres zwrotu równowartości nienależnego świadczenia określa Komisja, przy czym nie ustala

zakresu, wartości ani obowiązku zwrotu nakładów na rzecz osób, o których mowa w ust. 1. Równowartość obejmuje wartość korzyści uzyskanych przez te osoby z powodu władania lub rozporządzenia w zamian nieruchomości warszawskiej lub jej części, w szczególności cenę, czynsz lub inne pożytki (...).

Natomiast z treści art. 2 ust. 4 ww. ustawy wynika, że przez nieodwracalne skutki prawne należy rozumieć stan prawny powstały wskutek przeniesienia prawa własności albo prawa użytkowania wieczystego nieruchomości warszawskiej na osobę trzecią, o ile nie nastąpiło ono nieodpłatnie lub na rzecz nabywcy działającego w złej wierze, lub zagospodarowania nieruchomości warszawskiej na cele publiczne (...).

Mając na uwadze wykładnię wyżej wskazanych przepisów, należy wskazać, że uprawnienie organu do nałożenia obowiązku zwrotu równowartości nienależnego świadczenia odnosi się do rozstrzygnięcia Prezydenta m.st. Warszawy dotyczącego decyzji ustanawiającej użytkowanie wieczyste, nie zaś decyzji ustalającej odszkodowanie.

W niniejszej zaś sprawie Prezydent m.st. Warszawy orzekł o wypłacie odszkodowania w określonej kwocie pieniężnej, co w ocenie Komisji wyklucza możliwość orzeczenia o obowiązku zwrotu nienależnego świadczenia.

Komisja pragnie przy tym nadmienić, że zgodnie z treścią art. 132 ust. 3 a u.g.n., jeżeli decyzja na podstawie której wypłacono odszkodowanie, została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność, osoba, której wypłacono odszkodowanie, lub jej spadkobierca są zobowiązani do zwrotu tego odszkodowania po jego waloryzacji na dzień zwrotu

W literaturze przedmiotu wskazuje się, że „Przepis art. 132 ust. 3a u.g.n. zawiera rozstrzygnięcia dotyczące obowiązku zwrotu wypłaconego odszkodowania w przypadku, gdy decyzja, na podstawie której wypłacono odszkodowanie, została następnie uchylona lub stwierdzono jej nieważność. (...) Zobowiązaną dokonać

zwrotu odszkodowania jest osoba, której wypłacono odszkodowanie, lub jej spadkobierca. Komentowany przepis określa ustawowy obowiązek zwrotu odszkodowania w wysokości zwaloryzowanej na dzień jego zwrotu. Zatem dochodzenie tego zwrotu następuje jako dochodzenie wykonania ustawowo określonego obowiązku w związku z decyzją, w której uchylono decyzję o przyznaniu odszkodowania lub stwierdzono jej nieważność. Wobec tego zastosowanie mają tu przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dotyczące dokonywania egzekucji świadczenia wprost na podstawie przepisu ustawy (w tym przypadku na podstawie art. 132 ust. 3a u.g.n.).” tak E. Bończak-Kucharczyk [w:] Ustawa o gospodarce nieruchomościami. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2024, art. 132.

Mając powyższe na uwadze decyzja Komisji, która stwierdza nieważność decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z 24 listopada 2011 r. nr 515/GK/DW/2011 może stanowić podstawę do dochodzenia przez m.st. Warszawę zwrotu niesłusznie wypłaconego odszkodowania.

VII. Strony postępowania rozpoznawczego

Na podstawie art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 28 k.p.a. stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Za strony przedmiotowego postępowania Komisja uznała R. F. będącego beneficjentem kontrolowanej decyzji, Prokuratora Regionalnego we Wrocławiu oraz Miasto st. Warszawę.

Stosownie zaś do treści art. 16a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r., Komisja może wszcząć postępowanie rozpoznawcze w razie wniesienia przez prokuratora sprzeciwu od ostatecznej decyzji reprivatyzacyjnej do organu właściwego do wznowienia postępowania albo uchylecia lub zmiany tej decyzji. W razie wszczęcia

postępowania rozpoznawczego, w sprawie o której mowa w ust. 1, prokuratorowi służą prawa strony. Z kolei zgodnie z treścią art. 16b powołanej ustawy prokurator niezwłocznie zawiadamia Komisję o wniesieniu sprzeciwu, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o wszczęciu postępowania rozpoznawczego Komisja zawiadamia m.st. Warszawę oraz pozostałe strony postępowania. Jeżeli decyzja została wydana przez inny organ, stroną postępowania przed Komisją jest ten organ albo inny organ właściwy do rozpoznania sprawy. Z treści cytowanego przepisu wynika, że stroną postępowania rozpoznawczego przed Komisją jest m.st. Warszawa reprezentowane przez Prezydenta m.st. Warszawy.

VIII. Konkluzja

W rozpatrywanej sprawie zaistniały przesłanki określone w art. 29 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 30 ust. 1 pkt 4 ustawy. Kontrola prawidłowości poczynionych przez Prezydenta m.st. Warszawy ustaleń mających wpływ na wynik sprawy wskazuje, że doszło do sytuacji, że decyzja nr 515/GK/DW/2011 obarczona jest wadą kwalifikowaną, wyrażoną w art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. Konieczne jest zatem stwierdzenie jej nieważności i wyeliminowanie z obrotu prawnego. W związku z powyższym, Komisja na podstawie powyżej powołanych przepisów, orzekła jak na wstępie.

Przewodniczący Komisji

Arkadiusz Myrcha

Pouczenie:

1. Niniejsza decyzja jest ostateczna (art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 9 marca 2017 r.). Strona może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, ul. Jana Kazimierza 10, 01-248 Warszawa, za pośrednictwem Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 52 § 1, art. 53 § 1 oraz art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, Dz. U. z 2024 r. poz. 935; dalej: p.p.s.a.). Skarga powinna czynić zadość wymogom określonym w art. 57 p.p.s.a. Do skargi należy dołączyć jej odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich stronom (w tym dla tuł. organu), a ponadto jeżeli w Sądzie nie złożono załączników w oryginale po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 47 § 1 p.p.s.a.).

2. Zgodnie z art. 57 § 5 k.p.a. termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

1) wysłane w formie dokumentu elektronicznego do organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał urzędowe poświadczenie odbioru; 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym; 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej; 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku; 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Zgodnie z art. 71 Prawa pocztowego Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej dokonał wyboru Poczty Polskiej Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie jako operatora wyznaczonego do świadczenia usług powszechnych w latach 2016–2025.

3. Wpis od skargi do sądu administracyjnego ma charakter stały i wynosi 200 (dwieście) zł zgodnie z § 2 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535).

4. W myśl zaś art. 243 § 1 p.p.s.a. stronie może być przyznane – na jej wniosek – prawo pomocy. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy powinien zawierać oświadczenie strony obejmujące dokładne dane o stanie majątkowym i dochodach, a jeżeli wniosek składa osoba fizyczna, ponadto dokładne dane o stanie rodzinnym oraz oświadczenie strony o niezatrudnieniu lub niepozostawianiu w innym stosunku prawnym z adwokatem, radcą prawnym, doradcą podatkowym lub rzecznikiem patentowym. Wniosek składa się na urzędowym formularzu według ustalonego wzoru (art. 252 § 1 i § 2 p.p.s.a.). Zgodnie zaś z art. 244 § 1 p.p.s.a. prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. .

5. Zgodnie z treścią art. 87 § 1 p.p.s.a. strona może złożyć wniosek o przywrócenie terminu do złożenia skargi na decyzję Komisji. Wniosek ten należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie za

pośrednictwem Komisji, w terminie siedmiu dni od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu. W piśmie tym należy uprawdopodobnić okoliczności wskazujące na brak winy w uchybieniu terminu. Równocześnie z wnioskiem strona powinna dokonać czynności, której nie dokonała w terminie. Po upływie roku od uchybionego terminu, jego przywrócenie jest dopuszczalne tylko w przypadkach wyjątkowych.

6. W myśl zaś art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. w zw. z art. 49 § 1 k.p.a., strony mogą być zawiadamiane o wszczęciu postępowania, decyzjach i innych czynnościach Komisji poprzez ogłoszenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Sprawiedliwości. Zawiadomienie albo doręczenie uważa się za dokonane po upływie 7 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Z uwagi na to, że doręczenie decyzji następuje w formie publicznego ogłoszenia Komisja informuje, że z treścią decyzji strony mogą zapoznać się w urzędzie zapewniającym obsługę administracyjno-biurową Komisji w dniach i godzinach pracy tego urzędu.

7. Zgodnie z treścią art. 49b. § 1 k.p.a., w przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.